

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.
Pol leta „ 2.
Četrt leta „ 1.

Pri oznanilih in tako tudi pri „po iznicah“ se plačuje za navadno tristoletno vrato:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za več drke po prostoru.

SOČA

Posamezna številka se dobiva po 8 kr. v tobakarnici na starem trgu in v Nanski ulici.

Dopisi naj se pošiljajo vrednitvemu naročniku pa upravništvu „Soča“ v Mariborski tiskarni v Gorici.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi ne so blagovpljivo frankujejo. — Delovcem in drugim neprimožnim se naročnina sniža, ako se oglase pri opravljenju.

Vzdignimo svoje gospodarske zaklade!

II.

Zadnjič smo govorili o tem, kako naj se gospodarsko ravna z nekaterimi močmi, ki se po deželi nahajajo med Slovenci tako rekoč „v smeteh“. Mnogo bi se tukaj dalo še povedati. Morebiti smo preokorni za kaj takega. Naj pa še drugi krenejo na to pot in naj obdelujejo še to zadevo in ne samo reči, ki več ali manj sejejo razpor med prebivalci naše dežele. Naj se nam ne očita, če Slovincem naravnost povemo, da, gospodarsko rečeno, oni imajo glavno moč v kmetiskem stanu naše dežele. To pa tudi ni zadeva, ktere bi se morali sramovati. Ponosni morajo biti naši Slovenci na njo. Res je, da oni ne morejo kazati na mogočne in bogate zemljiške posestnike, kakor je to mogoče Italijanom, — a tudi Italijani ne morejo kazati na tako veljaven kmetijski stan, kakor Slovenci. To je razlika, ki je nastala vsled zgodovinskih dogodkov in je (vsaj pri Italijanih) menda starša od mogočnega Rima in njegovih patricijev, — a pri Slovencih tudi starša, ko je njihov prihod v te kraje. (Vsi indogermanski narodi, ki smo Nemci, Slovani in Romani, smo nekdanj prišli iz Azije v Evropo.) Na slovenski strani se vsled teh razmer nahaja v obče enakomerno gospodarsko stanje pri vseh prebivalcih, na italijanski strani pa se nahaja velika revščina v množici, primeroma pa veliko bogastvo v manjšini, tik velike revščine množice. Tako mi mislimo, in težko bi stalo té razmere bistveno predrugačiti. Vender je treba, da to

gospodarsko légo obeh narodnosti prav skrbno v poštev jemljemo in jo natanjko zapomnimo.

Slovenci na Goriškem (kakor sploh vsi Slovenci povsod,) so v obče zemljiški posestniki, gospodarji polj, travnikov, njiv, gojzdov in voda, ki po dolinah in nižinah večidel obdelujejo z lastnimi močmi svojo zemljo in se le postransko pečajo z živinerejo, in ki po hribih, gorah in planinah redijo živino, ktera jim daja največi dobiček, in se le postransko pečajo s poljedelstvom. Ponavljamo, da vse to je čast in ni sramota.

Naravno je, da vsled teh razmer je vse, kar se pri Slovencih pridelava in prihrani, izključno lastnina samih Slovencev že kot zemljiških posestnikov-gospodarjev. To je vzrok, da ti posestniki-lastniki morejo in morajo paziti, da se na njihovih zemljiščih kolikor je mogoče dosti pridelava in da je to dobre kakovosti, ker vse pridelano je le njihova lastnina.

Zaradi omenjenih okoliščin je treba, da Slovenci svoje zemljišča dobro poznajo in da njihove lastnosti izkoristijo. V namen ne služi samo to, da poznajo kemične snovi svoje dežele v raznih krajih, da premotrijo légo in raznovrstno razvrstenje različnih plasti njenih tal; tudi ne velja tukaj okolščina, da v obče poznamo podnebje kterega okraja: mi mislimo, da smo že omenili nekdanj, kake vrednosti v kmetijstvu je skušnja, mnogoletna skušnja trajajoča morebiti skozi več rodov. S tem se popolnoma slaga tudi resnica, da enaka zemljišča enega okraja so prav različno rodovitna. Mislimo le na zemljišča v gorah, da, celo v planinah, kjer se v zatičjih rodi in dozori sadje, ki

v gorkih nižinah ne rase tako okusno na povsem enakih zemljiščih. Na vse to mora naš zemljiški gospodar misliti in vse to mora izkoristiti, da veliko dobrega pridelava, naj si boče pridelek že v sadji, žitu, ali v zelenjadi, — ali pa v živini z njenimi pridelki, ki so po solčnatih krajih planin pri nas posebno izvrstne dobrote, kakor je n. pr. vsled planinske krme okusno mleko, maslo in sir i. t. d.

Žal, da po naši deželi se je nekdanj z gozdi prenevsmljeno ravnalo, a stanje gojzdov pri nas še ni tako obupljivo, da bi ne imeli več upanja, da bi z dobrim, spretnim in umnim ravnanjem ne mogli več pogojditi že jako oguljene rebra naših gó, če tudi so se naši gojzdi vsled neporazumljenja med cenilnimi komisijami, nasledek katerih mora zdaj naš vbogi kmet nositi, naši gojzdi previsoko ceniti. Tukaj je velika rana naše dežele in ta rana se mora zaceliti!

Mnogo, mnogo gospodarskih zakladov je skritih v goriški deželi, in vredno bi bilo večkrat kaj o njih omeniti da bi se skrbelo, da se ti zakladi tudi vzdignejo: a ozek prostor našega lista nam tega ne dopušča. Na drugi strani pa se nam tudi potrebno zdi, da bi nekaj tudi o tem omenili, kako naj svoje zaklade z drugimi zamenjamo, da pripravimo kolikor mogoče denara v deželo. Več v tem hočemo o priliki pisati.

I. I.

Deželni zbori.

Deželni zbor kranjski. (Štirinajsta seja, dne 24. nov.) Prične se razprava o deželnem proračunu, o katerem je poročal poslanec Klun. Vnel se

LISTEK.

Črtice o potovanji v sv. deželo.

(Dalje.)

Na dalej proti zahodu najdeš križevni samostan; ki se nahaja tik sv. Janeza kratnika. Tam kje je rasel drev, iz kterega so iztesali križ J. Kristusa. Tudi grob Eroda Agripa je tu blizo; v posebni časti derže tu mali vodnjak Marije. Obiskovanje Marije Device je na tej poti. Na dalej imaš skalo, kjer se je sv. Janez ugibal pred zalezovalci in preganjalci. Tam se kaže tudi grob sv. Elizabete.

Tradicija pravi od omenjenega križevnega drevesa takole: Ko se je bil Lot po razdjanju Sodome vmaknil se svojimi v neko votlino v Hebronu, kjer je učinil velik greh. Nespokojna vest ga preganja, da se tja odtegne kjer je cerkev sv. Jvana. Tu se mu angel prikaže z dvema oljkinima vejama ter mu reče: „Vsadi je in zalivaj je z vodo reke Jordan ki jo odneseš v mavhi. Na poti ga nekdo prosi nekoliko piti. Podoba je bil zdravnik. Lot mu da piti ter se naprej poda. Vše drugi revež ga naprovi in tako dalej, dokler se je mavha spraznila in vode ni bilo več. Vrniti se, je bilo prepozno, bati se je bilo da se veja ne posuši; angel se mu zopet prikaže ter reče: „Tvoja vsmiljenost je pri Bogu milost našla, veja bodo zelenele brez vode, tvoj greh ti je odpuščen“. In v resnici veja so iz drevesa postale in iz ene teh so sv. Križ naredili.

Prav blizo tam najdeš kraj zaznamovan, kterega imenujejo „Magnificat“. To kličemo tudi obiskovanje t. j. kraj, kjer je bila po božjem navdihnjenji Elizabeta z Marijo, ki je bila ravno na poti teto obiskovat in je vsled božjega navdihnjenja Marija akliknila: „Poveljčuj duša moja gospoda.“ Tudi se tu vidi mestice, kteremu pravijo: Utia telesa sv. Janeza. „Kajti kadar je Herod dal iskati otroke judovske, da bi je pomoril; jo je Elizabeta potegnila z detetom na neko skalo, kjer je bila votlina, kamor je dete položila; in na skali ali steni, na katero je dete položila, se je sv. telo vtisnilo tako, kakor da bi osek bila. Tam je tudi altar sv. Zahariju, kjer je bil Janez po judovski postavi obrezan.

Tudi kažejo skalo, iz ktere je Janez prvokrat prerokoval prihod Jez. Zveličarja.

Dalej prideš ter vidiš votlino, ki se Janezova votlina zove. Tu je namreč oestro pokoro v samoti delal in se pripravljaval biti oznanovalec Evangelija Kristusovega.

Zanimiva je tudi votlina, v kterej je bil Janez rojen, ki je vsa zdobljena v kamnu ali skali. V tem zanimivem bivališču je vedno tema. Sodaj razvetljuje se to imenitno mestice z 6 svetilnicami.

Tu je Betlehemska zemlja in kraj, kjer je Marija Jezusa rodila, ki za navadno hlev imenujem). In v resnici tje so pastirji se svojo živino navadno zahajali o slabem vremenu.

Ta hlev ni nikakor sozidan. Vsa votlina je še precej obširna in velika, pa v več prostorov razdeljena. Ta je rojstna votlina J. Kr. tu so jaslice v skali zdobljene. V omenjenih prostorih najdeš sedaj altar sv. 3 kraljev. V bližini so stopnice, poleg

teh je nastal vodnjak v času, ko je presveta družina tam bivala.

Tudi sv. Jožefu se vidi odločen altar. Tako vidiš altar nedolžnih otročičev: Altar sv. Euzebije; altar sv. Saula in Eustabije; sv. Jeronima še se pona celica, kjer je ta sv. pismo predstavljal, ki se Vulgata imenuje. — Pastirji od kterih sv. pismo tolikokrat govori, so bivali navadno zunaj mesta v navadnih votlinah. Tje so zahajali in so tudi svojo živino pred nevihto zaganjali. Od tega kraja bova govorila še dalej ko do mesta Betlema prideva. Vidim, da si radoveden in komej čakaš, kaj od zaželjenega mesta Jeruzalem obširneje povem. Naj velja, prav imaj: saj tje je namirjeno tvoje srce po celi poti; po suhem in po morju. Ko smo po dolgem in nevarnem potovanju dospeli do Gore Skopus, od kodar se na uro deleč vglada mesto v svojej daljavi. Mesto je razdeljeno po raznih nasadih in njih vrteh. Ti se tamkaj kvartiri menujejo.

I. Léga mesta Jeruzalem.

Ko smo odpravili in povrnil prav lepe in srčne vošila na višavi nas čakajočih glavah oseb raznih navodov, svetnih in duhovnih gospodov učelnikov, nas ti spremljejo se svojimi kavasi opravljenimi v bliščeči obleki in na ravno tako osledenih konjih, opasanami se svojimi turškimi sabljami in vrh tega še z lepo okončanimi palcami v toki. Poljeje nas naravnost proti veličastni Baziliki, naprej gredo okinčani kavasina konjiu zdaj pa pš. Tudi, mi smo pustili konje drugim pred glavnimi durmi čakajočim, ter slovesno se spremstvo se pomikoval proti sv. grobu.

freie Presse" poroča pa, da je presvitli cesar rabil te-le besede: „Kaj hočejo prav za prav Mladočehi? Kater je njih program? Mladočehi menda ne spoznajo, kake nevarnosti da nakopujejo deželi in narodu!“ — Pač bi morali biti menda te besede dovolj jasne Mladočehom in vsem onim, ki pobirajo njih stopinje.

* *

Večina državnega zbora je tudi pri začetku zadnjega zasedanja državnega zbora ohranila svojo celoto; to je pokazala potrditev izvolitve dalmatinskih poslancev Masovčić-a in Šupuka. To je dobro znamenje. Sicer Slovenci res nimamo posebnih vzrokov hvaliti sedanjí položaj, reči moramo, da je zanesljiva večina v državnem pa zboru dobro znamenje. Tega prepričanja je tudi klub državnozbornskega centra, kateri je imel dne 11. t. m. pod predsedništvom grofa Brandis-a sejo, v kateri se je enoglasno v tem zjedini, da nevmorno na to deluje, da državnozbornske volitve ne bo vodila liberalna vlada. Razni govorniki so povdarjali, da ni nobenega povoda ravno pred zaključenjem državnozbornskega zasedanja, ko poteka šestletna doba, za katero je bil zbor voljen, vladi delati zapreke. Akoravno se marsikatera opravičena želja centra ni spolnila, je vendar dolžnost vsakega katoličana, da opusti vse, kar bi, če tudi le posredno, krepilo težnje liberalnih Nemcev. — Liberalci so namreč pri razpravi v državnem proračunu napovedali hud napad na vlado z namenom, da bi jo vrgli in da bi že nemško-liberalna vlada vodila prihodnje volitve v državni zbor. Vsakdo pa razume, kako bistveno da more vlada vplivati na volitve in kdor pozna brezobzirnost nemških liberalcev, ve tudi, s koliko drznostjo bi se tudi posluževali svoje oblasti. Tako n. pr. bi se zgodilo, da liberalna vlada z eno samo črto dobi na Gorenjeavstrijskem v veleposestvu liberalno večino namesto dosedanje konservativne.

Nam Slovencem sicer liberalno nemška vlada ne more mnogo škodovati, ker, kar imamo slovenskih poslancev, si jih bomo znali ohraniti tudi v kljub najhujšemu nemško-liberalnemu pritisku. Vendar Slovenci so navezani na zaveznike v državnem zboru in najbolj zanesljivi med njimi so Staročehi in nemški konservativci. Ti bi pa mnogo mandatov izgubili, ako se volitve vrše pod vodstvom liberalno-nemške vlade.

Ako torej odobravamo, da se slovenski poslanci tudi še v prihodnje drže sedanje desnice državnega zbora, ne smemo pa zamolčati želje, da se bodo naši zaupni možje ravnali pri svoji politiki po važnem in v politiki pogosto edinem razlogu: do, ut des, ter strogo zahtevali od vlade, da zabrani in odstrani silne krivice, katere Slovenci trpijo povsod, posebno pa na pomejnih krajih.

Državni proračun za leto 1891.

Kakor znano, bili so dne 14. t. m. državni poslanci k kratkemu zasedanju sklicani. Na dan otvorenja predložil je finančni minister dr. Dunajewski državnemu zboru proračun za leto 1891. Iz poročila finančnega ministra posnamemo tukaj nekatere podatke.

Že naprej se je vedelo, da kaže proračun nekoliko presežka, vendar so bili poslanci veselo iznenađeni, ko jim minister pove, da znaša ta presežek 2.290.000 gld., da se bo pa ta presežek še pomnožil za štiri milijone goldinarjev, ker se dotični znesek ne bo potreboval za povračilo državnega dolga, ker se povračilo izplača iz tekočih dohodkov. Finančni minister je torej izpolnil obljubo, s katero je sedanja vlada in sedanja večina državnega zbora leta 1879 pričela svoje delovanje, da hoče konec storiti primanjkljaju v državnem proračunu, ne da bi delala nove dolgove ali škodovala produkcijski moči prebivalstva. Za to veselo prikazen, — rekel je minister, — treba se je poleg družih zahvaliti tudi večini državnega zbora za požrtovalno podporo, ki jo je izkazovala vladni predlogom, in ki jo sedaj vidi s številkami opravičeno pred seboj. To je nov dokaz nerazrušne moči in vstrajnosti, pa tudi prave rodoljubnosti vseh narodov močnega cesarstva, o katerih je že

leti, da naj vstrajajo v svoji udanosti do cesarske rodovine.

Omenjeni presežek je pa že večje vrednosti, če pomislimo, da se je potrebnina za prihodnje leto, ki znaša 564.470.000 gld. vsled večjih troškov za vojaške namene, mimo potrebnine letošnjega leta pomnožila za 18.170.000 gld., dohodki pa le za 17.940.000 gld.; če pri vsem tem preostaja čez šest milijonov goldinarjev, je to najboljše znamenje, da so se državne finance v zadnjih desetih letih res zboljšale in da je sedajna večina pokazala svojo vladalno zmožnost bolje, kakor katerakoli stranka pred njo.

Finančni minister je pri sestavi državnih dohodkov jako strog in vesten in sprejema v proračun le tolike zneske, kolikor jih se je po dejanskem vspehu zadnjih let v resnici nadejati. V sled tega so prihodki veliko večji, in končni vspeh veliko ugodnejši, kakor je bilo proračunljeno. To priča računski zaključek državnih stroškov in dohodkov za l. 1889. Iz njega je razvidno, da je bilo dohodkov l. 1889 za 16.730.000 gld. več, kakor jih je bilo v proračun postavljenih. Ravno tako kaže objavljeni izkaz o državnih dohodkih v prvih desetih mesecih letošnjega leta, da presega proračun že sedaj za 13.310.000 gld., da bo torej tudi letošnji presežek veliko večji, kakor ga kaže državni proračun.

Ugodno stanje državnih financ bo dalo tudi vladi priliko gledati na povzdigo domače trgovine in obrti, na podporo prometnih podjetij, na znižanje železničnih tarifov, ker so se tudi dohodki državnih železnic pomnožili za 3.800.000 gld., akoravno so se znižali osebni tarifi. Zlasti pričakujemo pa, da bo finančni minister spolnil tudi dano obljubo in zmanjšal najbolj občutljive davke, slasti hišni davek, da čistega dobička ne postanejo deležni samo posamezni krogi, ampak vse vrste avstrijskega prebivalstva. — Glavna skrb finančne politike se bo v prihodnjih letih obrčala po zagotovitvi finančnega ministra na vravnavo denarne vrednosti.

Dosedanja skušnja nam uči, da so naše finance sedaj v dobrih rokah in da smemo finančnemu ministru vitezu Dunajewskemu zaupati.

Dopisi.

Iz Gorice dne 18. dec. (Društvo za podporo bolehnih dukovnikov: Kranken-Priester-Unterstützungs-Verein), kateremu je načelnik prelat Filip Dom., ima hodaj zdravilišče: v Meranu, v Gorici in v Iki. Glavni smoter temu društvu je, da podpira bolne svoje člane, da si v milejšem podnebu in v kopališčih zdravje zboljšajo ter zamorejo okrevali službovanje nadaljevati. V tem se to društvo bistveno razlikuje od društva enakega imena za gorisko nadškofijo s pridevkom „Pio Sovvegno“, katero načeloma ne dovoljuje podpore v namenu, da bi si društveniki v kakem kopališču iskali svojih bolecin ozdravljenja.

V zdravilišču v Meranu ima imenovano društvo prostorov za 22 društvenikov, v Iki za 15 in v Gorici (v Rudolfinu) za 18 društvenikov. V vsakem zdravilišču je domača kapelj, v kateri zamorejo bolehní duhovniki maševati; skupna obednica in za vsakega posebna soba. Za potrežbo in hrano brez vina plačujejo društveniki po 1 gld. 20 kr. na dan. Kadar niso oddani vsi prostori društvenikom, sprejmejo se tudi nedruštveniki, ki pa morajo plačati nekoliko več na dan. Letnina društvenikov je 1 gl., odkupi se pa z 20 goldinarji za vselej.

Letos je v zdravilišču v Meranu 8 društvenikov, v Iki, kjer je bolj primerno poietje za one bolezní, kojim hasnejo morske kopelji, so zdaj samo 4 in v Rudolfinu v Gorici je zdaj 9 društvenikov. Med temi deveterimi je zdaj v Rudolfinu tudi p. n. msgr. Z o t t m a n n, rodom Bavarec, bilši škof na Južno Ruskem, kjer je 12 katoliških škofij. Škofija, na katero je imenovani msgr. resigniral, šteje 40000 nemških prebivalcev, med temi je kakih 20000 katoličanov ostali so večinoma laterani in pravoslavni. Drugi odlični gost je poljski prelat Wollansky. So pa še v Rudolfinu: 2 Slovaka, 1 Čeh, 1 Moravec, 2 Slovenca iz ljubljanske škofije in 1 bogoslovec iz Dunaja.

Da je v vseh zdraviliščih letos mesto 55 samo 21 bolehnih društvenikov, zakrivi menda tudi nekoliko visoka cena oskrbovanja in potrežbe. Pomisliti je namreč treba, da večina podpore potrebnih duhovnikov vdobiva letnih 250 gld. časne pokojnine; kdor bi bil tako bolan, da ne more maševati, dokladati bi moral torej po 50 kr. na dan. Drugim bi ostalo pa 10 kr. na dan za pijačo, drva (ker za kurjavo v sobi dolžan je vsak sam akrbeti) in druge potrebnine. Za onemoglega duhovnika je pa pri vsem tem to podporno društvo posebna dobrota ker v dobi v zdraviliščih vsaj časno gostoljubno stroho. Želeti bi bilo le, da društvo „Pio Sovvegno“ svoje pravila v toliko predrugači, da se naklonijo podpore tudi onim društvenikom, kateri bi zboljšanje zdravja v imenovanih zdraviliščih iskali. Saj je nameu obeh imenovanih društev podpirati v službi onemogoe duhovnike.

Politični pregled.

Notranje dežele.

O značajv avstrijske ljudske šole je novi krajni glavar v Rumburgu na Severnem Češkem pri učiteljski konferenci zbranim ultranemškim in liberalnim učiteljem povedal nekaj nepričakovanih resnic. „Po nekaterih šolah tega okraja“, rekel je, „pogrešal sem podobo Krizana. Mi smo v krščanski državi in meni je mnogo na tem, da se kerščanstvo povsod poudarja. Tudi me ni veselilo, ko sem pogrešal in nisem slišal pozdrava: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Moja želja je, da se mladina vzgaja versko vzgoja vcepa mladini v serce kal dobrega in jo vsposobi, da se uspešno bori proti mamljivim strastem...“

Križ v dunajskih šolah. Moderni vzgojevalec Dittes se je svoječasnó hvalil, da na tleh, katera on obdeluje, ne more nikoli več vzrasti katoliško prepričanje. In res, iz dunajskih šol človeškega bratoljubja moral se je umakniti križ. To za kristjane žalostno in sramotno zadevo hočejo dunajski mestni očetje s tem popraviti, da so sklenili nakupiti za tisoč goldinarjev križev za ljudske šole na Dunaju. Umevno je, da ta sklep židom ni po volji.

Bilši tržaški namestnik in svoječasní finančni minister baron Pretis-Cognado je dne 15. t. m. na Dunaji vmrl. Leta 1871—1872 bil je namestnik v Trstu; v tem letu pa je postal finančni minister, ter ostal v tej službi do 1878. l. Potem se je vrnil kot namestnik v Trst ter tu služboval, dokler ni šel v stalni pokoj. — Zvesti našemu načelu: „de mortuis nil nisi bene“, ne bomo opisovali njegovega delovanja, ki je žalibog že tako vsem še v spominu.

Gospodskazbornica se je v tem zasedanju prvokrat sešla dne 15. t. m. Predložile so se zbornici predloge o nastanovanju bosenske vojske na avstrijskem ozemlju in o oskrbovanju vojaških vdov in sirot.

Mladočeški listi razgrajajo nad praškim županom, zakaj da je objavil svoj razgovor s cesarjem. „Politik“ pa omenja, da bi bolj pristojalo Mladočehom misliti o vladarjevem svarilu ter spoznati, da so je zaslužili.

Na Moravskem so imeli v Benu volitve v občinski mestni odbor. V vseh treh razredih so soglasno voljeni nemško-liberalni kandidati, ker se Čehi niso vdeležili mestnih volitev.

Grof Appony razvija program za programom, in se kaže vedno bolj radikalnega, zagrizenega Magjara, ki hoče popolno odkrhniti Ogersko od Avstrije. V ta namen zahteva popolno ločitev gospodarskih zadev, carinsko samostalnost, civilni zakon, svobodo vere in vesti. — Pohlep oslepi!

Zbornica državnih poslancev razšla se je včeraj na božične počitnice, ki bodo trajale kakih 5 tednov, ker seje začnejo zopet še le po Svečnici.

Vnanje države.

Italija. Iz Rima se poroča, da je dne 16. t. m. nekdo vrgel kamen na voz avstrijskega poslanika pri Vatikanu, ko se je peljal po trgu. Kamen je strl šipo v vozu in nekoliko ranil poslanika. Zločinca so zaprli. Hotel se je maševati, ker ga je poslanik grof Revertera odpustil iz službe, pri kateremu je bil za vrtarja.

Anglija. Pro odhodu iz Kaslekomerja je nekdo Parnellu vrgel apna v oči. V Kilkenny je došel skoraj slep; bolečine so hude. Zdravnik upa, da bo Parnell zopet vdobil vid.

Nemčija. Pruski škofje so se na škofovski konferenci v Koloniji posvetovali o predlogu za preosnovo ljudskih šol v Prusiji ter sklenili, da pošljejo na državno ministerstvo prošnjo, naj bi se ne krčile cerkvene pravice vsled novega postavnega načrta.

Rusija. Nova postava proti ruskim židovom bo prišla precej začetkom prihodnjega leta v vejjavo. Vsled te postave bo prepovedano prodajati, v najem dajati ali zastavljati zemljišča ruskim židovom. Onim židovom pa, kateri so že v posesti kaknega zemljišča, bo se posest odvzela. — Državnemu svetu se bo v kratkem predložil postavni načrt, vsled katerega se ne bodo mogli tujci več naseljevati v Rusiji. Že naseljeni tujci pa bodo morali prositi rusko vlado, da jih pripozna za svoje podložnike, ali pa bodo morali zapustiti deželo.

Amerika. Mej četami zaveznih držav in Indijanci je prišlo do boja; na obeh straneh je mnogo ranjenih. Indijanci so zmagani; eden njih vojskovodij pa vjet.

Domače vesti.

Cesarjev dar. Njih. Veličanstvo presvitli cesar podelil je 300 gl. v podporo pogorolcem v Ravnah, v vikarijatu Bate.

Duhovske spremembe. Č. g. Marjan Barban postal je župnik v Villi Vicentini, v Faro pride na njegovo mesto za kaplana novomašnik Edvard Suppanzich.

Imenovanje. Gospod Ivan Legat, profesor veronauka na državni gimnaziji v Trstu, imenovan je kanonikom stolnega kapitlja Tržaškega.

Odlikovanje. Višji državni pravdnik v Trstu gosp. Michael Urbančič, naš rojak, imenovan je dvornim svetovalecem. — Gospod Rudolf Czermak, namestništveni tajnik postal je namestništveni svetovalec z referatom o šolskih zadevah za Primorsko.

Vodstvo gluhtonem se prosilo je, da si deželni odbor odredi disciplinarno preiskavo v zavodu, da se dokaže, koliko je resnice na tem, kar je Corriere z dne 9. t. m. posnel iz časnika „L' Istria“ glede pomanjkljive hrane, ki se daje gojencem in gled. drugih nedostatkov v zavodu. Dr. Verzeguassi, načelnik deželnega odbora za čas odsotnosti prevz. grofa Coronini-ja, kateri biva zdaj kot državni poslanec na Dunaji, je prošnjo dne 10 t. m. št. 5319 odklonil, ker se je deželni odbor o raznih prilikah prepridal, da gojenci vdobivajo redno določeno jim hrano. Corriere je dne 13 t. m. dotični dopis sl. dež. odbora objavil, s čemur je tudi omenjeno izmišljeno vest o nedostatkih v zavodu popravil. — Ker Corriere pa bodeje vsi človekoljubni javni zavodi, ki so pod vodstvom katoliških duhovnikov, skesal se je, in dne 16 t. m. pograva svoje sumničenje o nedostatkostih v zavodu gluhtonemih.

Goriška čitalnica ne umira in tudi ni res, da nekateri tukajšnji slovenski gospodje si niso dali miru, dokler niso postali samooblastni gospodarji v tem društvu. Tako se glasi stvarni popravek, katerega smo na podlagi § 19 tiskovne postave vseprejeli v svojo zadožo številko in katerega je nam poslal v imenu odbora slov. čitalnice g. A. Šantel, kot njeni sedajji predsednik, proti naši notici v predzadnji številki pod naslovom: „Daleč smo prišli“. Ta popravek potrebuje od naše strani nekoliko pojasnila. Pred vsem naj izjavimo, da nas pri vseprejemu one notice ni vodila nikakoršna mržnja proti slov. čitalnici, ampak mi smo ono vest objavili in zabilježili na podlagi govorice, ki se vže dalje časa raznaša po mestu in katera ne prihaja od nas, ampak iz čitalničnih krogov. Kaj se pa sploh o čitalnici govori? Mi smo slišali, in tega gotovo še celo g. A. Šantel in še kateri drugi odbornik ne bode mogel tajiti, to je: „Ker približno leto izteče pogodba sklenjena z g. Marzinijem, v čegar hiši so čitalnični prostori, zato čitalnica ni več nameravala, — ali namerava spet zdaj, ne vemo, — ponoviti pogodbo, ampak je se mislila najeti kje dve sobi brez kake dvorane za plesne veselice in besede; ko bi se pa hotela prirediti kaka plesna veselica ali napraviti kaka beseda, tedaj bi se vže kje dobila in staknila kaka dvorana“. Tako govorica. Zdaj vprašamo: Ali ni to nazadovanje, če se čitalnica goriška hoče v prihodnje zadovoljiti samo z dvema sobama, ko je imela do zdaj, od kar obstoji, vedno najlepše in najpripravnejše prostore izmed vsemi drugimi podobnimi goriškimi društvii? Morda da smo se, ko smo zapisali: „čitalnica umira“, nekoliko nejasno izrazili; bolj je in bolj razumljivo bi bilo morda, ko bi bili rekli: „čitalnica goriška peša ali hira“; in da smo imeli na podlagi one govorice popolnoma prav tako pisati, nam mora pritrđiti vsakdo. Da za vse, kar se v čitalnici godi, odbor ni odgovoren, dobro vemo; ali tudi odbor bi moral vedeti, da so v čitalnici tudi taki člani, ki sicer niso odborniki, ali ki vendar mnogo vplivajo na delovanje in postopanje celega društva. Odbor dalje sam prizna, da so že letos štiri

člani izstopili in sicer duhovni gospodje, kar je zelo pomenljivo za društvo, katero so pomagali do'ovni ustanoviti in katero se je z duhovniško pripomočjo in podporo krepilo, vzdrževalo in širilo. To je znamenje, da je v društvu zavladal duhovnom nasprotu duh. To posnamomo tudi iz tega, ker čitalnični odbor si ni upal ničesar odgovoriti na našo opazko, da nekateri gospodje se svojim nedostojnim vedenjem kažejo svojo mržnjo nasproti svojim političnim nasprotnikom prav v čitalnici, ki vendar ni politično društvo.

Ovaduštvo izvira pogosto iz vse drugačnega vira nego ljubezen do bližnjega. Ovaduštvo in skrivne zatožbe izvirajo pogosto le iz prevzetnosti... Ovaduštvo izvira pa tudi iz zavisti in maščevalnosti. Vzeti se hoče temu ali onemu služba ali kruh. — Zares, lepe besede! je opomnilo uradništvo „N. S.“ v št. 50 k prestavi župnika-dopisnika iz tolmenskih hribov dr. Schecher-jevega izreka. — Zares lepo besede! pritrđimo tudi mi in priporočamo jih vsakteremu kot komentar, da bo razumel pisavo „Nove Soče“ v imenovanii številki, v kateri kar besni zaradi naše notice „Novi Soči v št. 49 našega lista.

„Resnica oči kolje,“ ta stari pregovor se je očitno vresničil pri „N. S.“ Ne dostaja nam prostora, da bi na pozamesne točke: „Svoje čitatelje prosimo,“ „Dr. Jožef-vladin kandidat,“ „Zvonovi,“ „Nesramnost odgovarjali, ker ne nahajamo bistveno nič novega. Novi so le nekateri izrazi, za t. t. o pa „N. S.“ ne zavidamo. Zatorej ponovimo le na kratkem, kar smo na enske napade že povedali.

Že leta 1872. nastal je bil med Slovenci na Goriškem raspor in sicer v prvi vrsti zaradi bližajočih se državnozbornih volitev. Že tačas je izključno narodna stranka bobnela in priduševala volilce, češ, naš poslanec mora biti od vlade neodvisen. Ko pa je kandidat te stranke propadel, in bi bili nje pristajši imeli lepo priliko pokazati dejansko svoja načela, volili so uradnika in pustili neodvisnega dvotnika dr. Jožefa Tonkli-ja na cedilu. Poznala je stranka značajnost in močato postopanje dr. Tonkli-ja, ter se ga bala, češ, kot upljivna ona v postano še večja zagozda našim težnjam. Enake t. t. je iste stranke so tudi zdaj na Goriškem, zato je vodilo te stranke: dr. Jožef Tonkli mora pasti, on mora zgubiti svoj upljiv. Kar je priboril in kar pridobil, to stranka v „Novi Soči“ zanika in ker vendar vsega vtajiti ne more, naj pomaga strašilo: dr. Jožef Tonkli je vladin kandidat. Da je to resnično, priznala je „N. S.“, ki v tem ne bomo posnemali. Mi ne bomo morili stopniti in tudi ne pravili, kar se za lišnim pragom godi, ker bi morali tudi besedo „izstradan“ pojasniti Ponovimo pa, kar smo že meseca avgusta pisali, da nam je mož, ki vživa upljiv navzgor in ki kot ud državnozbornske večine v tem, da vlado v nekaterih rečeh podpira, deželi, katero zastopa, veliko koristi, najbolj primereza državnozbornski poslanec. Prepričani smo, da je poslanec, kateri za svoje volice kaj pridobi, bolj neodvisen, kakor oni, ki vlado o priliki in nepriliki samo uspada.

O. kr. namesništvo je razpisalo dopolnitve volitve za goriško trgovinsko zbornico. Treba bo voliti 14 odbornikov, ker je 11 tarim doba, za katero so bili voljeni, potekla in so 3 odstopili.

K izpitom učiteljske sposobnosti je došlo meseca novembra v Gorico 11 učitelje, 3 Slovenke in 8 Italjank. Edna Italjanka je prestala izpit meš. čanske šole z odliko, edna je edstopila med izpitom, vse druge, kakor tudi Slovenke so bile usposobljene za ljudske šole. Gospodične Slovenke so: Bizan Alojzija, pu. v Kanalu, Dovan Ana, vrtnarica v Gorici in Lukman Ana, pu. v Šempasu.

Barona Oskarja Ritter-ja šl. Zahony-a so v torek popoldne pogrebli. Corriere z dne 13. t. m. piše, da se bogoslovci, vrtaje se s sprehoda, niso odkrili, ko so srečavali spreved. To vest moremo popraviti. Vsi bogoslovci, kateri so med lampijoni in zavijali spoznali križ, so se odkrili. Odkrili so se tudi pred krsto vsi tiisti bogoslovci, ki so pazili na mrvaški voz in ne na one gospode, kateri so v spremstvu cigarete zvižali in pušili, ter zaradi tega prizora krste še opazili niso.

Nenavaden mraz. V Gorici je pač kaj nenavadnega, ako kaže 5 stopinj R. pod ničlo ob 7. uri jutro, kakor smo to opazovali preteklo soboto in v torek. V sredo smo imeli pa poledico po vsem mestu; marsikateremu se je na ulici zdrnilo in nekateri so se še celo hudo poškodovali. Čez dan je bilo potem južno vreme, ponoči je pa sneg pobelil.

Me-tvega našli so dne 12. t. m. v neki kotlini blizo Tribuše 23 letnega Zehner-ja, katerega so že nekaj dni sem pogrešali. Vse znamje kažejo, da je Z. v isto kotlino padel in da ni mogel več iz nje in je tam zmrznil.

Utopljenca so našli dne 16. t. m. pod želez-

ničnem mostom v Soči. Dozdaj še ni dognano, kdo da bi bil. Najbrže zopet kak samomor.

Razne vesti.

Jednotna srednja šola na Ogrskem. Ogerski učni minister je obljubil, v kratkem predložiti zbornici poslancev načrt zakona o uvedenu jednotne srednje šole na Ogrskem. Taka preustrojba srednjih šol je umestna; želeli bi bilo, da se npelje tudi v to-stanski državni polovici.

V seji upravnega odbora „Zaveze“ v Litiji dne 7. t. m. je g. Ribnikar izrekel zahvalo predsedniku g. dr. Romihu za stvarno in res močato obrambo „Zaveze“ in učiteljstva v ozirom na grde in podle napade g. dr. Mahniča. (Splošno odobravanje in živio-klici.) — Nam se pa dozdeva, da nobeden teh gospodu ni bral v 4. zvezku II. tečaja „Rim-skega Katolika“ sestavek: Dr. G. Lindner.

Vabilo k Božičnici in zabavnemu večeru, koje priredi podpisano udeležništvo v nedeljo dne 21. decembra t. l. v dvorani Hotel „Evropa“ (Piazz. Ca-serma). Ustopnina: k Božičnici 10 novč. (otroč. prosti), in k zabavnemu večeru 20 novč. Ujjudno vabi Načelnništvo ženske podružnice sv. Cirila in Metoda. Trst dne 9. decembra 1890. Spored Božičnice: 1. Govor g. vrtnarice. 2. Molitev. 3. „Pri jaslicah“, deklamuje Škerjanec. 4. „Pri jaslicah“, petje. 5. „Sirota“, deklamuje Debelnjak K. 6. „Vesela pevka“, pojejo štiri deklice: Šmuc M., Kresovič J., Seme O., Vid-ljo M. 7. „Božični večer“, otroška predstava izvru-jejo: Rožane M., Cotin I., Čepek I., Gorjup I., Kresovič A. 8. „Veselo naša vrata“, petje. 9. „Nedolžno srce“, deklamuje Maurin S. 10. „Zahvala“, govori Nabergoj J. 11. „Zahvalna pesem“, petje. 12. „Ce-sarska pesem“, petje. 13. Radelitev daril. 14. Govor g. voditeljice. Začetek ob 8. uri popoldne. — Spored zabavnega večera: 1. Tamburaši. 2. M. Braj-ša: „Istarska himna“, poje zbor. 3. Govor. 4. Tam-byraši. 5. I. pl. Zajc: „Hrvatcam“, poje zbor. 6. „Sopek narodnih psanij“, izvaja se na citrah. 7. G. Eisenhut: „Svilbanjska“, poje zbor. 8. „Valovje“, valcer, izvaja se na dvoje citar. 9. Tamburaši. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

Vabilo k Božičnici slov. dekliške trozredne šole in otroškega vrta v Gorici, ki se bo vršila dne 21. decembra 1890 v čitalnični dvorani. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Spored: I. Del. 1. Petje: „Pri jaslicah“. 2. Deklamacija: „Planinarica“, dekl. Fon Rudolfini iz otrošk. vrta. 3. Petje: „Pri jaslicah“, peva deca iz otrošk. vrta. 4. Deklamacija: „Sveti večer“, dekl. Havel Ernestina iz ot. vrta. 5. Petje: „Bleško jezero“. 6. Deklamacija: „Črna žena, stara peč.“ dekl. en deček in dve deklici iz otrošk. vrta. 7. Petje: „Popotnik.“ 8. Prizor: „Mala umetnica“, predstavljaajo: Eržen Ljudmila iz I. razr. Drašček Olga iz II. razr. Boštjančič Izabela iz III. razr. II. Del. 9. Igra: „Božično drevesce. Osebe: Gospa Milinska — Oblak Amalija; njene hčeric: Marica — Štrosar Amalija, Nežica — Boštjančič Izabela, iz III. razr., Bož-uka — Havel Štefanja iz I. razr., Zofka — Lenardič Ema iz II. razr. Karollna (ujih prijateljica) — Batistič Kristina, Uboga udova — Podgornik Marija iz III. razr. njene hčeric: Terezika — Mozetič Terezija iz I. razr. Franciska — Štrosar Ljudmila iz II. razreda. 10. Petje: „Božično drevo.“ 11. Deklamacija: „Modri iz jutrove dežele“, dekl. Štrosar Amalija iz III. razr. 12. Petje: „Pozdravljam domovina te...“ 13. Prizor: „Mali zaspantček“ predstavljaajo: Fon Jožef iz otrošk. vrta. Boštjančič Izabela in Prindič Eliza iz III. razr. 14. Petje: „Ce-sarska pesem.“ 15. Radelitev darov. [Vstopnina: za osebo 20 kr. — za družino 40 kr. V Gorici, 17. decembra 1890. Vodstvo.

Skladbe Avgusta Armina Lebana, c. kr. učitelja, (porojenega v dan 5. septembra 1847. l. v Kanalu na Goriškem, umrlega dne 30. maja 1879. l. v Gorici). Uredil in založil Jan ko Leban, učitelj v Avberu pri Sežani na Primorskem. — III. zvezek. — Obseg: 1. Prisaga, mešan zbor, (besede Lu-jize Pesjakove. 2. Brodar, moški dvaterospjev, (be-sede poleg Raisinija zložil Er. Z.) 3. Moje mu za-vičaju, moški zbor in samospjev za bariton, (be-sede — ? —). 4. Zadnji večer, mešan zbor, (besede Simon Jenkove). 5. Vojak, samospjev za tenor ali sopran s spremljevanjem na klavirji, (be-sede Dovelove). 6. „Vnec vipavskih na-rodnih pesmij“, moški zbor. — Cena: 40 kr., po pošti 45 kr. V Ljubljani 1890. Natisnili J. Bla-znikovi nasledniki.

Ljudsko štetje začne, kakor razglašla mestni muniplj, z dne 13. decem. t. l. Hišnim gospodar-jem, oziroma oskrbnikom, vročijo se popisovalne po-le, katere morajo vrniti munipliju najkasneje dne 5. januarja 1891 preskrbljene s zahtevanimi podatki o vseh osebah, katere so dne 31. decembra t. l. v hiši stanovale. Razglas pripominja, da za možke, ro-jene v letih 1871. do 1881. je treba priložiti pol-

tudi prepis kratnega lista. Te prepise treba da si do-
tini dočasa prikrbijo, ker usaka nenatančnost bo z
globo kaznovans. — Ker se terja tako stroga natanj-
nost, opozorjamo Slovence posebno na rubriko
„občevalni jezik“. Občevalni jezik je pa go-
tovo le tisti, katerega so nas naši stariši učili, ne pa
tisti, katerega morda govori kdo v svoji službi. Tu
pa se je bati, da z natančnostjo ne bo povsod na-
tanjeno. Delodajalec pač nima pravice vpisovati ob-
čevalnega jezika svojih delavcev, — torej tudi hlap-
cev in deklet. Da bi se le vsi tisti, ki so kolikor
toliko odvisni, določeni dan zavedli, da namen rubrike
„občevalni jezik“ je ta, da določi narodnost
dotičnika, gotovo bi vsi zapisali ali dali zapisati
kot občevalni jezik le svoj materni jezik ne
glede na to, da govorijo morda tudi drug jezik.
Naj podučuje torej vsak po svoji moči ne vedno
in nesavedne.

Celej izdaji današnjega našega našega lista pri-
loženo je seznam priporočanja vrednih knjig iz zaloge
Ig. plon. Kleinmayr & Fed. Bamberg — ove knjigar-
ne v Ljubljani, na kogar čitatelje naše posebno opo-
sordijemo,

**Hilarijanska tiskar-
na izveršuje vizitni-
ce na močnem papir-
ju Bristol od 80 kr.
naprej.**

**Farbige Seidenstoffe von 60
k. bis fl. 7.65 p. Meter — glatt und ge-
mustert (circa 150 versch.
Qual.) — versendet roben-u. stückweise porte- u. zollfrei
das Fabrik-Dépot G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant) Zürich.
Briefe kosten 10 kr. Porto.**

**5 do 10 gld. na dan
prisluzi gotovo**

brez da mu je treba glavnice na lastni dobiček
ali zgubo, kdor prevzame razprodajo postavno
dovoljenih lozov in državnih denarveljavnih pa-
pirjev. — Ponudbe je pošiljati:

„Lose“ an die Annoncen-Expedition
I. Danneberg, Wien, I., Rumpfgasse 3.

PRODAJA PAPIRJA
Tiskarna Pallich
v Gorici — Travnik 6.

Prodajam po najnižji ceni vse, kar je po-
treba za pisanje in šolsko rabo. Tiskam knjige
in drugo. Imam v zalogi tiskovine za občin-
ske vrade, šolske, molitvene knjige, liste ilu-
strirane in za modo, slovstvena dela vseh
strok.

Tiskovine vsake vrste se oskrbujejo točno
in najceneje.

Nadejajo se mnogih naročil se priporočam
z odličnim spoštovanjem

Se priporočam dalje svojo največo in
najcenejo zalogo vseh šolskih knjig in
pisne priprave za mestne in ljudske šole.

J. Pallich.

Alojzij Glibich,

najemnik

novoustanovljene lekarne Brau-
nitzer

v Rabatišču št. 16, hiša Coronini-jeva,

priporoča p. n. občinstvu v mestu in okolici svoje
bogate zalogo naslednjega b. g. in zdravilskih izdel-
kov, ki so mi seči ter naravnost vražani:

Kemični, farmacevtski in drogerijski
izdelki, najbolj čistane domače in tuje zdrav-
vilske posebnosti.

Naravne mineralne vode iz raznih stu-
dencov.

Zaloga raznovrstnih pasov za otroke,
dečke in odrasle.

Predmeti iz kavčuka, izdelki za kirur-
gično zdravljenje.

Ribje olje, naravne in izvrstno, nepri-
jetnega okusa in kemično čisto.

Najčistejše žveplenokisló apno, c. kr.
kmetijske šole v Gorici, za vinarsko rabo.

Homeopatična zdravila.

Zdravila za živino.

Odlikovanje z svetovnih razstav:

v Londonu 1862, Parizu 1867, na Dunaji 1873
in spet v Parizu l. 1878.

Prodaja klavirjev s plačilom na obroke.

Klavirji za koncerte in za dom, kakor
tudi pianini iz slavno znane firme: Gottfried
Cramer, Wilh. Mayer na Dunaji prodajajo se po
380 gl., 400 gl., 450 gl., 500 gl., 550 gl., 600 gl
in 650 gl.

Klavirji drugih firm po 280-350 gl.; pianini
drugih firm od 350-600 gl.

Dobijo se vedno v

A. Thierfelder-jevi

prodajalnici in posojilnici klavirjev na Dunaji, VII
Burggasse 71.

Prvo skladišče. — V Raštelji št. 225

JOSIP CULOT

V GORICI.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem
dobil na veliko izbiro čevljev, čevljičev,
škorenj, velikih čevljev in šlap sè sukna,
klobučine in usnja vsake velikosti za otro-
ke male in velike in za odrasle s pod-
plati in brez njih in tudi z ličnim us-
njem znotraj in sicer vse to letošnje
blago.

Bogata zaloga: celuločnih zavratnikov in
zapestnikov za duhovnike, meščane in vojake;
podobice, rožnih vencov, svetinj; cigaretnega
papirja nove vrste; okvirjev s papirja z vsem,
kar je treba, s papirja zlata, sreberne in rud-
nake barve; lep-tičija, dišav; vsake vrste
igrač na veliko izbiro za dečke in deklice;
raznoličnih kovčegov in popotnih torb za gospe
in gospode; vsakovrstnih čevljev, šolnov in
šolničkov malih in velikih za moške in žen-
ske; vrhu tega vsakovrstnih galantarji ličnih
in navadnih na veliko izbiro.

Velika in Mala Pratika

Slovenske ut J. BLAZNIK-OVI

v Ljubljani.

Prvo skladišče. — V Raštelji št. 225

Polija blago dobro upravljeno in poštno prosto!

Teodor Slabanja

zobrar v Gorici, ulica Morali št. 17.

priporoča se vljudo pri visoko častiti du-
hovščini v napravo cerkvenih posod in
orodja najnovejše oblike, kot: menstrane,
kelišov itd. itd. po najnižji ceni.

Stare reči popravi, ter jih v ognji po-
zlata in posrebrja. Na blagovoljno vprašanje
radovoljno odgovarja.

Polija blago dobro upravljeno in poštno prosto!

Anton Koren,

do zdaj voditelj Weidlichove trgovine na Travnik
sem odprl

lastno prodajalnico porcelanastega, steklenega in dru-
gega posodja

v Gosposki ulici

po leg gostilne „pri slatem levu“.
Priporočam se s tem svojim sorojakom v me-
stu in na deželi za blagohotno podporo z naročili in
obiskovanjem ter zagotavljam točno postrežbo, kolikor
mogoče, po nizkih cenah. Prav tako prevzame vsa
keršna dela za vlaganje šip v nova ali le za po-
pravo vlaganje v stara okusa, kakor tudi za re-
zanje pozlačenih in poliranih okvirjev za podobe.

Vozilni listi

AMERIKO

Kralj. belgijski poštni parnik društva
„Red Star Linie“ iz Antwerpen-a
naravnost v

New York & Philadelphia

priznan od visoke c. k. avstrij. vlade.

Pojasnila daje:

priznana zastopstvo

Red Star Linie

in Wien, IV, Weyringergasse 17

ali

Josef Strasser

Speditionsbür. für die k. k. Oest. Staatsbahnen in

Innsbruck

RESEN OPOMIN

vsem, ki še nimajo police.

Polica (pismo, ki dokazuje, da je kdo zavarov-
van) je potrebno posebno če kdo hoče izposoditi si
denar na zavarovano blago, ali pa če kdo hoče s
testamentom postaviti kako volilo za svojo družino,
(polica velja kakor gotovo denar); ona je potrebna
zadolženim posestnikom hiš in zemljišč, ker pri nagli
smrti se dedičem izplača zavarovana vsota, tako da
morejo smatrati, da njihove nepremakljine so proste
dolgov; za novo poročene je polica važna, ker ona
omogoči, da se poročeni in otroci brezpogojno presk-
bijo; tudi služi polica kot kavcija ali pologa, in pri
družabnikih v kupčij kot vzajemna varščina; s polico pri
zavarovanjih za žiljenje se vselej najbolj varno, varno
in dobro naloži denar, in toraj je polica več vred-
nosti, ko so hranilnice.

Kako se najlože in najbolje polica dobi, brez-
plačno pove ustmeno in pismeno varovaje skrivnost:
Viši nadzornik za zavarovanje Klein Dunaj.

I. Ob. Donaustrasse 59 od 3-5 ure.

Brezplačne poizvedbe v vseh zadevah, ki tjejo
kredita proti zavarovanju na nepremičnino in brez
zastave.